

“HAURIETIS AQUAS” enziklikari buruz

Urtea pasatuxea da (56-V-15) Pio Aita Santuak kristau-erriari Jesusen Biotzaganako debozioaz “Haurietis aquas” itzez asten dan enziklika opa izan ziola. Amaika erakutsi jakintsu ta eder eman ditu Elizaren artzantzarako Jaungoikoak aukeratu zunetik. Ala ere, ederenetakoa enziklika au izango omen da. IX Pio Aita Santuak Jesusen Biotzaren jai kristau-erri osora zabaldu zuneko eunurtea igazan (1856-1956); eta urteurren ain aundiak merezi zun, nonbait, gauza aundiren bat, eta orra or enziklika aundi-bikaña...

Iñork ez omen dezake esan Jesusenganako jaiera gurea da, beste iñorena baño geiago. Santu izan nai dunak or omen du bide egokia ta erreza: gizon naiz emakume, pralle naiz prakadun, moja naiz etxe-koandre. Orregatik dio Aita Santuak: “Enziklika onen bidez gogoberotu nai zaituztegu zuek eta Elizaren seme guztiak, Bibliatik eta Elizgurasoetatik eta teologi-jakintsuen erakutsietatik Jesusen Biotzaren jaiera-alde ateratzen diran sustrai sendoak begi argiz eta alegin guztiz ikasi ta aztertu ditzazuten.”

Ezer maiteko ba’da ta jabetuko, lendik ezagutu egin bear, alegia. Asko ari omen da sartzen debozio au kristau-errian, baño geiago sartzea nai; ta Jesusen Biotzaren jai ipiñi zaneko lenengo eunurtea dala-ta, bultzada bat eman nai dio, zeruko ta lurreko ondasunak, gero ta oparoago, zabal ditezen kristauen artean.

Animetan on aundiak egingo omen ditu jaiera onek. Pio IX Aita Santuagandik asi, ta ondorengo guztiak ala erakutsi dute.

Ona emen Leon XIII Aita Santuak esandako itzak: “Guztiai eskatzen diegu jaiera au izateko, on aundia egingo die-ta.”

Eta, ain zuzen, enziklika ontantxe sartzen ditu oraingo Aita Santuak, bere aurreko Pio XI’k, “Miserentissimus Redemptor” enziklikan esan zitun itz gogoangarri auk: “Ez al dago debozio ontan bilduta erligioaren eta kristau-bizitzaren muña, eta bititza santuagorako

bide egokia ere? Berak daramazki kristauak ezarian-ezarian eta gozoro Jesukristo gure Jauna obekiago ezagutzera, ta indar aundiagoz eragiten die Bera sutuago maitatzera ta bere antzekoago izatera.”

Itzok baño ederragorik ezin esan jaiera bikañaren alde XI Piok; ez XII Piok ere egokiagorik artu bere enziklikan asmo berean sartzeko.

Jaiera onen sustraiak bi omen dira: lenengoa, Jesukristo, Jaungoiko-Gizonaren nor-izana ta Jaungoiko-Seme Bakarraren nor-izana bat eta bera izatea; eta bigarrena, Jesukristoren aragizko Biotza, gizonari dion maitasunaren berarizko kutxa ta agerbide izatea.

Orregatik, Jesusen Biotza egizko Jaungoiko-Biotza dalako, ta Jaungoikoak Biotz ortatik gizonari maitasuna ixurtzen diolako, maitasunari maitasunez erantzuki, maite egin bear gizonak Biotz agurgarri ori. Ona debozioaren muña.

Gañera, Aita Jaungoikoaganako ta Espiritu Santu Jaungoikoaganako maitasunean sartzeko ta aurreratzeko ere bide bikaña da jaiera au. Iru Jaungoiko-Personen maitasuna bat eta bera bait-da; ta Semeak ez ezik, Aitak eta Espiritu Santuak ere, Jesukristoren Jaungoiko-Biotzaz maite dituzte gizonak. Or nola gelditzen dan gizona Jaungoiko-maitasunari maitasunez erantzuteko beartua.

Ongi esanak, beraz, enziklikako itzok: “Jesusen Biotzaganako debozioa, Gizon egindako Itzaren Jaungoiko-maitasunari zaion jaiera, ta Aita Jaungoikoak eta Espiritu Jaungoikoak gizon pekataria maite duten maitasunari zaion jaiera” dala.

Agian, lenago ain garbi ikusten ez zan zerbait erakusten digu enziklika onek. Oraindañokoan jaiera onek bere-bereak ditun iru egin-kizunak, maitasuna, eskeintza ta ordaña, malla berean edo ipintzen ziran.

Orain, maitasunari ematen zaio lenen-malla; maitasunari maitasunez erantzutea du elburu bete-nagusia. Eta elburu onen ondoren bezela datoz nork bere burua Jesusen Biotzari eskeintzea ta nork bere eta besteen pekatuen ordaña ematea.

Aita Santuak beste gauza eder asko ta asko esan ondoren, jaiera bikain onen kondaira laburra egiten du: nola asi zan, nola jarraitu dun eta gaur egunean nola dagon.

Eta bukatzeko, Jesusen Biotzari maitasun sutsua izan dezaiotela eskatzen die kristau guztiai, bere bitartez, gure egunetako gaizki ta oker guztien zuzentzeko; ta, batez ere, onbide ta birtute guztietan indartzeko. Eta azkenik, ondoren onak oparago ta errezago ekarri ditzan, Jesusen Biotzaganako maitasunari Andre Mariaren Biotzaganako maitasuna elkartzeko eskatzen du.

* * *

Jesusen Biotzaren jaierez itz egin-da, ezin utzi aitatu gabe bere bi maitati aundi ta langille bikain: Aita Kardaberatz eta Aita Mendiburu, Jesuitak.

Hoyos zoriوندunaren lankide asper-eziña Jesusen Biotzaren jaiera zabaltzeko lanean ernaniarra. Eta guztiok dakigunez, euskera-maite ta idazle jatorra. Gogoangarriak dira bere itzok: "Jaungoikoak nai du euskerak burua jasotzea."

Euskal-idazlerik onenetakoa oiartzuarra. Ain zuzen, Jesusen Biotzaren Debozioa erakusteko idatzi zun liburu eder bat 1747 urtean. Idatzi ta mintzo, lanik asko egin zun Jesusen Biotzaren alde.

"Haurietis aquas" enziklikari buruz, jesuita euskaldunak ari dira batean eta bestean idatzi ta idatzi. Ez degu ikusi batek ere euskeraz egin dunik. Ez ote litzake egoki euskaldunai euskeraz enziklikako jak-i gozoa ematea?

Z. A.

T. Arantzadi, Azkue eta Aita Donostia Bergara'n.

(Ojanguren'en orgazkia, San Martin'dar Jose'ek bidalia).

JUAN BARBERO
1937